

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:		Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap. Szerkesztőség: Búza-utca 1283. szám, hova a lap szellemi részét illerő közlemények küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza.	Hirdetéseket elfogad s jutányosan számít a Kiadóhivatal: Városház és nagytemplom-utca sarkán, hova az előfizetési pénzek intézendők.
Egész évre	5 frt — kr.		
Félévre	2 frt 50 kr.		
Negyedévre	1 frt 25 kr.		
Egyes szám ára 10 kr.			

Kis koporsók

— Még egy közegészségügyi cikk. —

Ezernégyszázhatvanöt gyermek halt meg difteritiszben a mult esztendő háromszázhatvanöt napján a varmegyében.

Az egész országban — kerek szám — harmincezer. Inkább több, mint kevesebb valamivel.

A közel másfélezer kis koporsó tehát, amit ugy összeróni, s egy-egy korán megszakadt kicsinyke emberi élet terhével elföldelni kellett, kissé aránytalanul magas numerus. Ez a statisztikai adat élesen kéri az e tekintetben való, az egész országra szóló statisztika összhangjából.

A difteritisz áldozatainak mult esztendőről följegyzett száma: harminc és egynéhány ezer — elosztva hatvanal (a varmegyék kerek száma) olyan hányadost ad, melyből megtudjuk, hogy Békésvarmegye gyermekhalandósága az országos statisztika kimutatásaiban a

többi megyéket kétszer-, majdnem háromszorosán felülmulva dominál.

S ez eltérő számadatok mellett akár a másfélezer kis koporsó Békésben, akár a harminc és néhány ezer az egész Magyarországon: megdöbbentő.

Mert:

Hogy és miért pusztul el ez a sok gyermek Magyarországon?

Nem a 36,000, vagy a másfélezer, egyetlenegy nyavajának: a difteritisznek áldozatai, hanem az a sokkal nagyobb szám, amit a hivatalos statisztikák ugy fejeznek ki, hogy: „két éven alul elhalt az összes elhaltak 65—70 százaléka.”

Hogy hal meg ez a rémséges sok gyermek?

A mi hivatalos egészségügyi statisztikánknak van egy rovata — természetesen a halálozásokról szóló fejezetben — amit ugy neveznek, hogy: „veleszületett gyengeség.”

E rovatba sok mindent lehetne följegyezni; és — ha ez a sok min-

den hűségesen följegyeztetnék, szörnyen megszapordna a dolguk a — büntető bíróságoknak is, a büntettekről és vétségekről szóló törvény, ama paragrafusai alapján, melyek a „ gondatlanságból származott emberölés ”-ről szólnak, meghatározván e fogalmat s kiszabván e bűn vagy vétség büntetését.

Ha — amit a hivatalos statisztika jelent — igaz lenne, a valóságnak megfelelő, hogy a megszületett gyermekeknek olyan jelentékeny százaléka a velök született gyengeség miatt pusztul el, akkor igazán kétségbe kellene esnünk az ember faj, vagy legalább a magyar ember-faj jövődjéről.

Nálunk az egészségügyi statisztika adatai szerint, ha egy hónapban meghal hét éven aluli gyermek 500, ezen 500 gyermek közül 80—100 veleszületett gyengeség miatt pusztul el.

Hát notorius dolog, hogy egészségügyi statisztikánknak ez a följegyzése nem felel meg a valóságnak. A

A SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCÁJA.

Ha ír nekem.

Kicsike lámpa
Árassz köréje
Szende világot,
Szelid fényedben
Fűrödjenek meg
Emlékek, álmok!
Ahány betűt csak
Szerető szíve
Tollára ad,
Hintse be édes,
Bizalmas csókkal
Hű sugarad.

Kis szobájának
Négy fala óvva
Átöleljétek,
Ne érjen hozzá
Szenyje világnak,

Irigység, véték . . .
Lengje körül szűz,
Angyali vágya:
Hű szerelmem,
Erről regéljen,
Erről meséljen,
Ha ír nekem . . .

Csillagos csöndes
Végtelen égbolt
Borulj föléje,
Égi nyugalmat,
Mennyei békét
Adj a szívébe.
Minden sorából
Egy ima váljon,
Hit, bizalom
Fogja el csüggedt
Lelkem, a hányszor
Elovasom . . .

VOJTKÓ PÁL.

Házassági felhívás.

(Ez is alkalmoszerűtlen tárcza.)

— A „Szarvas és Vidéke” eredeti tárcája. —

Az apostoloknak se minden szavuk szentírás ám! Legalább a tények ellene bizonyítanak. Azt mondja pl. Szent Pál: „Házassodjál meg: — jól teszed, ne házassodjál meg: — jobban teszed!”

No hát illik ilyen beszéd egy jó neveleű apostol szájába?

Hiába hangoztatja olyan fenn a görög bölcs is, hogy a heves ifjak a 25-ik évükig, a meggondoltabbak, — kikből később igen jó családapa válik — 30—35-ik évük közt nősülnek, a bölcsök pedig — soha. Igen is hiába, mert ellene mond a tapasztaláson kívül a világ egyetlen meg nem dönthető tudománya a — kétszerkettő.

Együgyű elfogultság rajongani azért az ugynevezett „édes aranyzabadságért” amit az agglevények annyira dicsőitenek; világosan elmondják róluk a számok, hogy ók a társadalom legszánalomra méltóbb, legoktalanabb alakjai, oktanok pedig azért,

hivatalosan „veleszületett gyengeség” miatt meghalt 100 gyermek közül jó nagy rész elpusztul azért, mert nincs a faluban bába, vagy ha van is, hát „jobban tud ahhoz a komám-asszony, szomszéd asszony.”

Ha egészségügyi statisztikánknak lenne rovata arra, hogy 3—4 hetes gyermek hány hal meg egy hónapban, egy esztendőben az a szám, ami így kikerülne, igen nagy lenne bizonyára. S ha föl lehetne jegyezni, hogy nem hét éven, de hét héten alul elhalt e gyermekek miért pusztultak el, akkor igen nevezetes és tanulságos adatok állanának rendelkezésünkre a tekintetben, hogy a nagy gyermekhalandóság egyik főbenjáró okát ne a „veleszületett gyengeség”-ben, hanem a gyermek-ágyas anyák tudatlanságában, babonaságában, komám-asszony, szomszéd-asszony bábáskodásában, no meg abban keressük és fedezzük fel, hogy kilenc malac közül egynek elhullását csak éppen a dekorum kedvéért nem siratja jobban a mi paraszt népünk, mint egy-egy gyermeknek halálát.

Talán ez az oka, hogy malac, borju igen kevés pusztul el nálunk „veleszületett gyengeség”-ben.

Egy másik numerusa a mi egészségügyi statisztikánknak: „gyógykezelésben nem részesült az összes két éven alul elhalt gyermekeknek 25—30 százaléka.”

Ez a 25—30 százalék minden kommentár nélkül is nevezetes és figyelemre méltó nagy szám, ha meggondoljuk, hogy van nálunk olyan törvény, amely szerint a hét éven

aluli beteg gyermeket orvosi gyógykezelésben kell részesíteni, s ha akik ezt elmulasztják, megbüntethetők.

Ezt a mulasztást természetesen csak a halállal végződött betegségi eseteknél szokás konstatálni. És föltéve — bár igen nagy kérdőjel fér hozzá — hogy csakugyan konstatálják, ha őszinte, igaz adatát akarjuk binni e tekintetben is a közegészségügyi statisztikának, hát akkor — legalább a „Jegyzet” rovatban ígtassuk oda, hogy a hetven, hét éven aluli gyermek közül — száz között, mely orvosi gyógykezelés dacára pusztult el, legalább is ötvennek gyógykezelése abból állott, hogy, elszánta talán magát a szülő, hogy az orvos urat egyszer-kétszer beinvitalja beteg gyermekéhez, iratott is számára orvosságot, de már az, hogy ezt a patikában megcsináltatták-e vagy sem; föltette problematikus kérdés. És azután még az is nagyon figyelemre méltó körülmény, hogy ezeknek a két éven alul, orvosi gyógykezelés mellett is elhalt gyermekek jó része, tanyákon vagy szőlőkben lakván szüldik, olyan módon részesült abban a bizonyos orvosi gyógykezelésben, hogy föltették mikor már nagyon gyengén volt a gyermek — a szekérre, s döcögős, rázós uton behozták a községi orvoshoz, ácsorogtak vele, ha nem volt otthon a doktor ur, — a minek helyi viszonyaink között is éppen az ellenkezője a rendkívüli dolog — a kapu előtt óraszámra, kaptak receptet, meg is csináltatták az orvosságot, megint háza szekereztek s azután — a gyerek meghalt.

Kiváncsiak volnánk most már arra, hogy az orvosi gyógykezelés elmulasztásának felhalmozódott eseteiben mily arányban érvényesül a törvény szigora?!

Az elmondottak kapcsán igen alkalomszerűnek tartjuk ideiglatni vármegyénk főorvosának, dr. Kovács Istvánnak, a megye — sőt országszerte pusztító járványra vonatkozólag szerkesztői felkérés folytán beküldött javaslatát.

„Mint minden járványos betegség, — írja a megyei főorvos — úgy a differitisz is, ha nem is kizárólag, de kiválólággal a szegényebb osztály gyermekeit támadia meg. És e szóval: „szegénység” minden meg van mondva. Az alföldi szegény magyar földművesnek legtöbbszörre egy szobája van, a melynek a levegője, kivált télen, midőn fűtőanyag hiányában szellőztetni sem merik, dohos, büzhőd; táplálkozása nem olyan, hogy az ellenállási képességet megadhassa. A beteget az egészségesektől elkülöníteni, az esetek legnagyobb számánál, lehetetlen. És éppen ez a gyermekek járványainak a leghatalmasabb terjesztője. Az ápolás nemcsak hogy ki nem elégítő, de jórészen teljesen semmis. Csak a véletlen dolga, ha mindamellett a beteg gyermek meggyógyul.

Ezen segíteni csak egy mód van. Járványkórházakat kell felállítani. Ez azonban magában véve ismét nem elég. Békésvármegyében ez év folyamán éppen a differitisz végett s méginkább a fenyegető kolera-járványtól aggály nyomása alatt, létesítettek járványkórházat; nincs község, melynek járványkórháza ne volna, sikerült a községek irányadó elemeit meggyőzni arról, hogy a járványkórházak valóságos villámhárítói a járványoknak. Azonban a népnek éppen az a rétege, melynek igényeit kielégíteni volna: hivatalosan, legyőzhetetlen ellenszenvvel viseltetik a kórházi ápolás iránt, szegénysége mellett is elég büszke ahhoz, hogy a kórházi ápolást magára nézve megszegyenyítőnek tekintse. És ha a dolgok így marad-

mert hiszen csak rajtuk áll, hogy belepöjegyert szerezzenek a földi paradicsomba.

Igen is a paradicsomba! mert a paradicsom ott van, ahol az ember legjobban érzi magát.

Ki van mutatva, hogy azt a boldogságot, amit a földön egyáltalán elérni lehet, egyedül és csakis a családi élet nyújthatja, hogy ez teszi az embereket megelégedetteké, rendszeretökké, munkásokká, szelidekké, sőt még egészségesekké is.

Ha tudniillik a tisztelt feleség meg nem mérgezi az ember életét, mondja valamely élehetetlen férj.

Oh kérjük szívesen — vágjuk neki vissza — nőtülünk módjával, nem pedig Hübole Balázsként; vessünk előbb számot magunkkal, vizsgáljuk meg jól ez alapot, melyre családi boldogságunkat építeni akarjuk, s ha nem találjuk elég szilárdnak, várjunk, míg azzá lesz. Ha pedig bizunk abban és magunkban, úgy illő komolysággal készüdjünk a családi életre. Igyekezzünk leendő háztartásunk számára oly nőt találni, kiben a legelső feltétel, a háziasság és gazdasszonyosság megvan, s ki tiszta fogalommal

bir a család rendeltetéséről s a szeretet védpaizsa alatt munkálkodik férjével együtt a család boldogságán.

Családfő legyen a férj, de okossága szeretettel emelje magához a nőt és családja tagjait; szabad idejét ne töltse a kocsmakávéház-, kaszinóban, vagy játékasztal mellett. Így aztán sem ő az asszony, sem a feleség az ő életét nem fogja megmérgezni.

Az volt mondva fentebb, hogy a családi élet egészségesebbekké is teszi az embereket, Orvosok statisztikai közléseire támaszkodva állithatjuk, hogy a házasság egészségügyi állapota sokkal jobb, mint a nőtlenségé vagy hajadonoké. Addig míg száz házasság meghal, 162 házasságon kívül élnek van alkalma végintézkedést tenni földi javairól; míg 100 nős férfi, addig 270 özvegy hal el.

Bertillon francia orvos mondja, hogy egy 25 éves nőtlén férfi ugyanarra a lapra van írva a halál lajstromában, a melyre egy 45 éves házasság ember s egy tisztességes 55—60 éves uri ember bizvást számíthat rá, hogy legalább is élél addig, mint 30 éves unokaöccse, kinek eltökélt szándéka soha

bele nem harapni Éva anyánk fanyar almájába.

Persze csak híresztelik fanyarnak, de hiába beszélnek erről az almáról bármit, nem lehet az olyan nagyon keserű, hiszen annyira megnyujtja, megédesíti, bebiztosítja az életet, még pedig nem úgy, miként az életbiztosító intézetek, melyek csak akkor jutalmaznak, ha már meghalt az ember.

A házasság élet nemcsak a testet edzi meg, hanem nemesebbé teszi magát a lelket is és fenköltebbé a szellemet. Ki van mutatva, hogy a házasság emberek éppen felényi bünt követnek el, mint a nőtlének.

Pedig amazokat több ok készítené olykor bűnre. A családapát, midőn lopni indult, lehet, hogy otthon éhező gyermekei látása vitte a végzetes lépésre, s talán nem csaló volna, ha beteg feleségének nem kellene orvosságra való. A nőtlén pedig lop magának, a saját érdekében.

Itt azonban bármennyire magasztaljam is a házasság életet, meg a hölgyeket, erőt vesz rajtam a nyelvelés s a nőkben keresem ennek az okát.

nak, mint ma vannak, e járványkórházak, mint az egyes községek költségvetését céltalanul terhelő fényűzési cikkei el is fog-
nak tűnni.

Tehát törvényhozásilag kimondandó énszerre van szükség! A 7 éven aluli gyermekek ma fennálló köteles gyógyítása is a kényszer egy neme, de 16 év alatt szerzett tapasztalatok után ki lehet mondani, hogy eredményhez nem vezetett, tehát a fennálló kényszert egy célszerűbb s helyesebb kényszerrel kell helyettesíteni. Évek óta hangsúlyozom ezt úgy magánkörben, mint hivatalosan. Sok oldalról felhozták ellene, hogy szétszaggatja a családi összetartozás kötelekeit s így embertelen. Pedig joggal kérdezhető, vajjon abban van-e nagyobb humanizmus, pusztulni engedni a beteget, vagy azt esetleg gyógyulva adni vissza családjának. Abban van e nagyobb humanizmus mások életét is kockára tenni, vagy e kockázatot elhárítani. De mert különben is nincs kizárva az, hogy az auya otthon, el nem különíthető gyermekét, a járványkórházba bekísérhesse s annak áplása körül segédkezet nyujtlasson, amint-hogy ezen szabályrendelet, melyet én e tárgyban a megyéhez beterjesztettem, ily alapon lett kidolgozva s e körülményvel számol.

Tehát vagy levetjük ezt az álhuma-
nizmust s akkor a baj lényegesen enyhítve lesz, vagy megadjuk magunkat ez álhuma-
nizmusnak s akkor továbbra is összetett kezekkel nézhetjük a gyermekcsereg meg-
döböntő mérvi pusztulását. Nézetem sze-
rint a dolognak ez az egy gyökeres orvos-
lási módja van."

Gyermekek veszedelme. A rop-
pant gyermek halandóság, mely a difteritisz
következtében országszerte beállott, végre
az „illetékes körök" figyelmét is magára
vonta. A belügyminiszter az orsz. közegész-
ségügyi tanácshoz fordult, megkérdezvén,
hogy mit tegyen a mindentelé pusztító ragály
ellen. A közegészégügyi tanács a szakértői

vélemény megírásával dr. Bókai János egye-
temi tanárt bizta meg, a ki a megbízatásnak
készséggel meg is felelt.

Ebből a jelentésből vesszük át a kö-
vetkező részleteket:

A difteritisz az utóbbi években mind-
inkább terjed, Budapesten kivált 1886. óta,
a mikor a gyermekkórházban egy százaléka
volt az összes betegségeknek, míg 1890-ben
már 35 százalékra szökött. A megyék kö-
zül is némelyek, mint Krassó-Szörény, Arad,
Csik, Háromszék, Bács-Bodrog, Pest és He-
vesmegyék, az utóbbi hat év folyamán soha-
sem voltak a járványtól mentesek.

Az előadó azt javasolja, hogy szigo-
ruan rá kell az orvosokat kényszeríteni, hogy
minden difteritiszes esetet 24 óra*alatt be-
jelentsenek a törvényhatóságnak, sőt utcai
biztosok legyenek a járványos községekben
hogy ki-ki a maga utcájában járjon utána,
hol van beteg a háznál. A hatóság azonnal
intézkedjék a betegek elkülönítéséről, a hol
lehet, a háznál, a hol nem lehet, a kórház-
ban. Legyenek betanított hatósági fertőtle-
nítők a fertőtlenítés végrehajtására. A mely
háznál difteritiszes beteget ápolnak, vörös
cédula figyelmeztessen mindenkit, hogy ott
ragályos beteg van. Járványos helyekre or-
vosokat kell küldeni s e betegek elkülönítése
végett járványkórházakat állítani. Mivel a
nép még mindig nem veszi komolyan a baj
ragadós voltát, a papok és tanítók utján kell
reá hatni s a temetésektől és halottas há-
zaktól a gyermekeket távol kell tartani. A
temetések ne legyenek nyilvánosak. Más-
részt az Országos Közegészégi Egyesület
utján népszerű ismertetést kell iratni. Az
orvosoknak a difteritisz orvoslásából kurzu-
sokat lehetni tartani.

Arra nézve, hogy miként lehet a dif-
teritisztől óvakodni, a jelentés a következő-
ket ajánlja:

a) A difteritiszes beteg torkában levő
bacillusok feztözése mintegy 4 hétig tart;
azért a mely családban difteriás beteg volt,
az összes gyermekeket legalább is 4 hétig
el kell tiltani az iskolázástól.

b) Beszáradva a bacillusok 4-5 hó-
napig is fertőztetnek; azért a mi csak a
beteggel érintkezésbe jutott, ágyneműt, fe-
hőneműt, evő- és ivóeszközöket, ruhákat
forralással kell fertőtleníteni, értéktelen ru-
hát és ágyneműt (szalmazsákot) el kell égetni
A pallót, falakat és butorokat fertőtleníten
kell.

c) Gondoskodni kell a nedves, sötétia-
kások gyökeres kitisztításáról és világossá
tételéről. Költözködés idején kell különösen
a fertőzött lakásokat fertőtleníteni.

d) A bacillus jól tenyészik a tejben
azért a tejes üzleteket szigoruan ellenőrizték
a mely családban difteritisz van, ne adhas-
son tejet.

e) Járvány idején a gyermekek szájá-
nak, torkának, orrának gondos tisztogatására
gondot kell fordítani. A műveltebb osztály
tartson erre a célra szublimátot készen (1
grammot 10 liter vízre), az alsóbb néposz-
tály legalább borszeszes vizet vagy illatos
vizeket használjon a száj és torok öblöge-
tésére.

A difteritisz gyógyítására nevezve a ta-
nács a miniszter figyelmébe ajánlja, hogy a
kuruzslók zavartalanul, sőt hivalkodva üzik,
hatósági személyek tudtával is titkos szerek-
ekkel való öletszerű működésüket, bizalmat-
lanságot keltenek a tudományos orvosi mű-
ködés sikeressége iránt s a legszükségesebb
óvó szabályok elmulasztásával idézik elő a
járvány terjedését.

Városi képviselő.

Mult szombaton (jan. 28.) tartott
városi képviselői gyűlésben, a mult
gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésekor
azon körülmény, mely szerint az
első jegyzőnek negyedévi sza-
badságoltatása alkalmából az új városi
tanács a helyettesítő jegyzők mellé egy
ideiglenes írnokot fogadott a közpénz-
tár terhére — többek által kifogásol-
tatott. Tekintetbe vételével annak, hogy
a közigazgatási téren a teendőik össze-

Ami luxus, fényűzés, ami nem okvet-
lenül nélkülözhetlen, s aminek birhatásáért
az emberek legkönnyebben elhagyják az
egyenes utat, majd mind csak a nőkért van
s csak arra való, hogy az ő tetszésüket an-
nál könnyebben ki lehessen nyerni. S vaj-
jon minek vágyakoznék ezek birtokára a
nős, aki már elérte ezt a célt?

Sokszor halljuk, hogy sok ember még
lelki állapota épségét is kapcsolatba hozza
a feleségével. „Éz az asszony örüllté tesz"
— „Ki forgat magamból a feleségem, ha
ez soká így tart" stb. stb. Az ilyen mind
csak üres beszéd s okos ember nem is ad
rá semmit.

Először is az a feltételes „ha" rende-
sen nem szokott hosszú keletű lenni; má-
sodszor meg a férj uraimék e mellett mégis
igen nyugodtan érezhetik magukat a meg-
örüléstől. Legalább a statisztika azt bizo-
nyítja, hogy az örülltség kandidátusai nem
a férjek közt keresendők, mert mig tizezer
ember közül megőrül két házasság, addig épen
öt nőtlen.

De a mint ily jótékony befolyással van
a férfiak életére a házasság, bizony a leá-

nyok számára sem kevésbé kívánatos, mert
mig száz férjes asszony elhal, addig lega-
lább is 144 hasonló korú leány mond örök
istenhozzádot e földi életnek. A 25 éven
alól elhalálozó özvegy nők száma meg épen
háromszor akkora, mint a férjes nőké ugyan-
abban a korban.

Ne legyünk hát igazságtalanok, ne
fogjuk rá a világra, hogy háládatlan a há-
zasságnak ennyi jótéteményiért. Nem! ezt
nem lehet mondani, s bármennyire rossz életet
is faragjanak ellene, meggyőződésből csak
azok idegenkednek tőle, akik élveit soha
sem izlelték, a tudatlanok. Az, aki egyszer
beleharapott, nem tud el lenni nélküle s ha
özvegyen maradt, újra kezdi.

Micsoda, újra kezdi? Hát nem elég
abból egy sütet? — fogják önök kérdezni
sarcasmusszal, tisztelt nős uraim.

Igen bizony, újra kezdi, még pedig oly
hévvel, a minő érdemét tenne 19 éves fia-
talok közt is. Szinte csodálatos az a mohó-
ság, mellyel az özvegyen maradt férfiak
hymen igáját ismét nyakukba veszik a fia-
tal kortól fel a legvénebbig. Addig mig
ezer nőtlen férfi közül csak 50 nőstül meg,

a 24-35 év közti özvegyek közül 273 ta-
lálkozik, ki másodszor is kéri fejére a pap
áldását. A 35-45 éves kor közt, mikor leg-
nagyobb a házasodási kedv, 112 nőtlen há-
zasulandóra 218 újra nőstüló esik s csak a
késő vénségben esik meg, hogy több agg-
legény áll ugyanakkor az oltár elé, mint
özvegy. Úgy látszik amazok az agg korban
is várnak még a családi életben örömet,
ezek, az avatottabbak pedig elvesztették
ebbeli hitüket.

Hát az özvegy asszonyok?! Bizony
ezek is ép úgy sietnek az elvesztett paradi-
csomot visszaszerezni, mint a férfiak. Amig
huszonhat hajadon férjhez megy a 18 és 22
év között, azalatt 51 ily korú özvegy nő
már újra felvette a menyasszonyi fátyolt.
Még a 25-30 év között is 164 özvegy nő
szerez magának férjet az alatt, mig leány-
nak csak 115 esetben sikerült.

Sőt még az elváltak sem maradnak
annyira hátra, mint azt várni lehetne. Csak
eleinte tartózkodék, mindjárt az elválás után,
s kevesebben mennek közülük férjhez, mint
a lányok közül, de aztán elfelejtik a bajt,
s alkalmasint csak „azt az egyet" okozzák,

halmozása miatt az erő szaporítása szükségessé vált, a gyűlés e tárgy felett napirendre tért.

Nagyobb érdeklődéssel tárgyaltott az alispánnak azon meghagyása, hogy a regále-közirtokosság ellen folytatott perekben a várost képviselő tiszti főügyész számára, a t. é. jan. 30-án tartatott póttárgyaláshoz a teljesített utazási, iratmásolási, fordítási és bélyeg-költségekre kellő előleget küldjön a közpénztár. — Miután a kellő előleg összege szám szerint ki nem mondatott s tekintettel arra, hogy az új képviselő nem bír kellő tájékozással arról, hogy a pereket a város nevében tulajdonképpen a városi képviselő, vagy a közs. törv. 115. §. alapján az alispán indította volna, és nem lévén tudomása a képviselőnek a pereknek mely stadiumban létezőről sem, továbbá az ez ügyben tett eddigi összes előlegek és költségek mennyiségéről sem lévén értesítve: hogy a képviselő ezek nyomán kellő felvilágosítást és ez ügyben tájékozást nyerhessen — indítványoztatott egy hat tagú küldöttségnek kinevezése, melynek tagjai a városi tanács és a képviselő köréből egyenlő számban volnának választva, s a kik szükség esetén az alispánnal is érintkezésbe lépve, az ügyről kimerítő jelentést tegyenek, illetve a kívánt előleg számszerinti mennyiségét javaslatba hoznák. — Az ügynek bővebb vitatásánál indítványoztatott az is, hogy miután ezen perek a városra nézve igen kétes kimenetűek, s a közpénztárnak tetemes költségébe kerülendők: ez okból azon perek a képviselő által visszavonassanak, s a regále-közirtokossággal egyezkedés kíséreltessék meg, a mire nézve épen a jelenlegi állapotok közepette, a midőn a városban levő két párt, az előljárói választásoknál már egymáshoz közeledett, biztos sikerre nyíló kilátás van. — A tett indítványok mellőzésével, mert különösen

nem valamennyi férfit s nem magát a házasságot. A 30 éven fejtül is megjön az elváltaknak is a bátorságuk sőt vérszemet kapnak, mert a 40 évesek közül csaknem háromszor annyi megy férjhez, mint hasonló korban az özvegyek, másfélszer annyi mint 20 éves lányok közül.

Kérdem most már, lehet-e az rossz, a mit megismerve is eunyire óhajt nő és férfi egyaránt? Hát ha az akkora baj volna, mint a mőkörának a rossz nyelvek és sötét lelkek híresztelni merészlik: belemennének-e szánt szándékkal olyanok is, kik már egyszer megégették (?) a kőrüket, s bele mennének-e olyan számban amely szegyenben hagyja a tapasztalatlanokét?

Ellenkezőleg, ezek a számok ékebben szólnak, mint azt akár aranyzajú szent János tehetné.

Azért hát rajta uraim, nősüljete! És én? Én majd úgy teszek miut az egyszeri sváb „te menj elől Szepi, te rajtad van az új jankli.“ Majd rálesek, hogy miként üt be önöknek s ha konvenitál, meg valaki komendál egy tökéletes leányzót, hát — isten neki! . . . talán talán. . . .

az utóbbi indítvány különleges természeténél fogva a szabályok ellenére ez által tárgyalható nem volt: a képviselő abban állapodott meg, hogy mielőtt az előleg megszavazása tárgyában érdemlegesen döntene, felkérendő az alispán arra, utasítaná a tiszti főügyészt tüzetes számlájának beadására, hogy a szükséges pénzüsszeg kiutalványozható legyen,

Két virilis tag helyének betöltése válván szükségessé, az önként lelépő Dr. Salacz Oszkar helyébe Robicsék Károly, s Kniezner Károly örökösei helyébe Sárkány György póttagok hivattak be. A választottak közül Váلكovszky Mihály és Valach János a tanácsba választatván be, helyökbe a választásoknál legtöbb szavazatot nyert Roszik Mihály gyurov és ifj. Kovács János lőnek a törvény értelmében rendes képviselőkül a póttagok közül behiva.

A városi tanács úgy a képviselőtestület tagjai s a legtöbb szavazatot nyert póttagok névsora, a tanács termében használatra kifüggesztetni kívántatván, ez a jegyzői tisztség által teljesített fog.

Ligethi Antal és Jakobovits Imre egri okleveles gyógyszerészeknek, valamint Bárány Pálnak ide áttett folyamodványukra, Szarvason felállítandó harmadik gyógyszerész iránt, azon határozat hozatott, hogy miután mult évi ápril hóban épen ily tárgyban folyamodott Berkes gyógyszerész kérelme elutasított, s azóta a népesség száma nagyobb mérvben nem szaporodott, gyárak nem állítottak, vasut nem építetett, így a fennálló szabályok értelmében egy éven belül a kérvények érdemleges tárgyalásába bocsátkozni nem lehetett.

A közpénzeknek mely intézetnél leendő elhelyezését illetőleg a közgyűlés jónak találta elhatározni azt, hogy a közpénzek egyelőre a szarvasi takarékpénztárban helyeztessenek el. Fel fog szólíttatni azonban ugy ezen pénztárat, mint a sz.-andrászi takarékpénztár szarvasi fiókjának igazgatósága, hogy mily kamatlábra hajlandó a közpénzeket elvállalni? a beérkezendő ajánlatokig a további intézkedés függőben hagyatott

A fogyasztási adót kezelő személyzet a további évekre megerősített, pénztárnokul Ruzicska György, ellenőrül Veres János személyében meghatván.

A tanács részéről bejelentetett, hogy elválasztott mérnök, Deutsch Artur, H.-Böszörményből keltezett levele szerint itteni állomását február hó elején elfoglalandja.

Végül Mikolay Mihály kir. közjegyzőnek családi gyászra alkalmából a helyi szegények közt kiosztandó 25 frtnyi adománya — a közrészvétnek nyilvánítása mellett köszönettel fogadtatott.

Ezzel az ülés d. 12 órakor bekezesztetett.

Külföldi följegyzések szokatlan időjárásu évekről.

(Folyt. és vég.)

1889. elején egész jeges tenger lett a Fekete tenger, a Duna torkolatától Perekopig húzódott a befagyott terület, 33 napon át nem emelkedett a hőmérő a fagyponthoz fölé, az odesszai kikötőben a jég közel 3 m. vastag volt. Az Alpok glecserei közül ez évben 55 volt előnyomulóban, 13-mal több, mint 1888-ban.

1890. elején Algírban nagy havazások voltak, Monte-Carlóban is hó borított el mindent, Corfuban január 11-én sűrű hó lepte meg a virágzó mandolafákat Romániában Csernavoda, Galac és Tuldsa közt befagyott a Duna. Február 13-án Cephalonia és Lepont gőzösök Liverpoolból Boston felé mentékben az Atlanti óceánon szokatlan pontokon találkoztak jéghegycékkel; az első hajó 300 m. hosszú, 60 m. magassal, az utóbbi 600 m. hosszú, 170 m. magasságúval. Meranban reggelként csak 4° melege mutatott a hőmérő március 1-ső negyedében. Kuznecov a Kaukaszban a Szászurgen hegy aljában ez év nyarán új jelentékeny glecserre bukkant, mely 336 m. széles, 500 m. hosszú. Július 3-án még friss hó borította és repedéseket nem mutatott, a hó alatt ellenben szemcsés volt a jég. November 4-én havazott Tuniszban, decemberben befagyott az odesszai kikötő; Batum felé mentében pedig a hó 23-án a Fekete tenger tükre jégben rekedt az Orel gőzös, rajta 1400 katona ujong, a Polesznij jégvágó gőzös élelmi szerekkel akart hozzá jutni, de hasztalan.

1891. januárban befagyott a touloni kikötő, Perpignanban megfagyott több ember. Turinban 15° hideg járt, Páduában 13, Mantuában 11, Florenczben elakadt a vasút-vonat a hóban, megfagyott 3 pályaór, Nápolyban is 3 ember. Volencében a híres Szent-Márk orszlánát úgy összeroposztette a fagyos tél, hogy elpusztult teljesen, másnal kellett pótolni. Az Alpok nagy tavait tetemes mélységök miatt nem igen szokta bepáncélozni a tél, mivel a fölül lehűlt vízrétegek leszállnak fölmelegedni és alsóbbakkal cserélkeznek ki; de már 1891-ben megtörtént a befagyás a Zürichi és Bodentónál egészen, a Genfi tónál pedig abban a keskeny öblötben, mely Promenthoux-tól Genfig terjed.

1892. Február elején Olaszországban a farkasok a nagy hidegek miatt a városok közelében barangoltak, a potenzai országúton 7 drb. támadta meg a postakocsit, megölték egy lovat, megsebesítettek 2 utast és csak akkor eredtek futásnak, midőn az utasok közülök néhányat lelőttek. Oroszországban ekkor 30 fokos hidegek jártak. Március 3-án Trieszt környékén a hegyekben ölnyi magas hó esett, a podai és capodistriai gőzösök be nem bírtak a hóra miatt jutni a kikötőbe. Ugyanezen hónap 16—17 napjain erősen havazott Rivában, egész Dél Tirolban kemény tél uralkodott ekkor. Londonban is nagy hóvihar volt. Áprilisban a Monte Maggiolet Istriaiban friss hó borította, Bregenzben akkora hóvihar tört ki, hogy a táviró és telepen vezetékek elromlottak: Salzburgból is nagy havazást jelentettek.

M i u j s á g ?

— **A kaszinó húshagyója.** Hetek óta beszélnek, suttogják, s kíváncsian kérdezzétek az emberek egymástól: mi is lesz hát abban a kaszinóban farsang utolsó napján s bár pozitív választ senki sem tud adni a kérdésre, mindenki sokat és nagyot vár a kaszinóbeli húshagyó estétől. Különböző egészen természetes, hogy a készülődés oly mélységes titokban folyik, így kedvesebb lesz a meglepetés s többeket fog oda vonni a kíváncsiság. Hogy mi lesz? Arról persze még most nekünk se szabad szokott hírlapi alapossággal híreket szárnyra bocsátani, annyi azonban a nagy titoktartás mellett is kiszivárgott, hogy valami helyi vonatkozású trialog is készül. Kikről fog szólni, kiket fog dicsőíteni vagy leszólni, s kik fognak Fama istenasszony szolgálatába szegődni, hogy „nagyjaink“ viselt dolgait, vagy kicsinyeink bűntudatát megörökítsék s ki lesz oly merész, hogy ügyes kézzel tudja kedvessé tenni apró-cseprő bajainkat a humor szemüvegén keresztül — mindezeket nem szabad elárulnunk. — Beszélnek továbbá holmi regubeli süvegekről, frészs jelenetekről, mulatságos felvonulásokról s kacagtató conjunctiókról. Bármint főznek, bárhol is lesz, annyi bizonyos, hogy febr. 14-én érdemes lesz sutba dobni gondot, bajt, melanchóliát, s magát okolja, aki otthon marad, és nem jön a kaszinóba kacagni.

— **Hymen.** Liska János főgymnasiunmi tanár, tegnap, febr. hó 4-én jegyezte el a szarvasi leánykoszoru egyik kiválóan rokonszenves díszes tagját, Szirácky Irén kisasszonyt, Szirácky János, köztisztelőben álló szarvasi ág. ev. tanító leányát. — Ugyancsak tegnap d. u. a szarvasi tanítói kar egyik derék tagjának is násza volt. Laukó Mátyás kedves leányát, Irma kisasszonyt az ág. ev. templomban vezette oltárhoz Bodnár Endre tanító.

— **Olvadás mindenfelé.** Csütörtökön kisütött a nap, meleg szél indult meg délről, s máholnap vége lesz a hónap. Olvad mindenfelé szép takarója a télnek; úszunk pazarul, — a téli kellemeknek egyelőre, úgy látszik vége. Meddig tart, meddig nem a tulajgosan korai tavasznak enyájas gerjedezése, arra nézvést a Falb Rudolf dr. személyében központba futó illetékes köröknek nyilatkozata eddig még ismeretlen; így tartván azonban tovább is ez a lágy idő, két nagy veszedelem már is több, mint bizonyos, — egyik az, hogy a rohamos olvadással megérkezik a rettegett tavaszi vendég, az árvízveszély, a másik az, hogy a lappangó kolera hálás tényezőgyat talál magának nálunk. Illetékes köröknek felhivatalos jelentése szerint ez a mult heti pompás tavaszi időjárás különben csak amolyan „Muster ohne Werth.“ Aki tehát téli kabátját már most „nyaralni“ küldi, még pórnál járhat.

— **Uj biró.** Ő Felsege a király az igazságügyminiszter előterjesztésére Pokorny László kecskeméti kir. törvényszéki jegyzőt, ki nemrégiben a szarvasi kir. járásbírósnál is működött, a kun-szt-mártoni járásbírósnál albírónak nevezte ki.

— **Búcsú-estély.** Terray László kir. járásbírósi végrehajtónak ma-holnap bekövetkező távozása alkalmából, tisztelői és

barátai (lehet, hogy kliensei is) szép számmal gyűltek egybe f. hó 3-án este a kaszinóban, hogy egyrészt sajnálatuknak adjanak kifejezést a jó „koma“ elszakadása felett s egyúttal jó kívánataikat fejezzék ki a vig-czimborának, kit sorsa egészen új körbe vezet. A farsaság kedélyes beszélgetés és Popi vig nótái mellett a ké-ő éjjeli órákig maradt együtt.

— **Esküdt-választás.** A legutóbbi elöljárói választás után id. Babinszki Pál esküdti állását el nem fogadhatván a jár. főszbiró által mult vasárnap délelőttjén — az isteni tiszteletnek végeztével — a választó közönség újabb választás okáért a városház udvarára meghívott, a hol is a már közölt 3 jelölt közül nagy szavazattöbbséggel Buzás György lett elválasztva. Ekép a városi tanács végleg kiegészítetett.

— **Az öcsödi ev. ref. egyházban** a népiskolák közvizsgái jan. hó 29, 30, 31. és febr. hó 1., 2. napjain tartattak meg a megszokott kielégítő eredménnyel.

— **Tisztújítás.** A szarvasi ipartestület mult hó 30-án tartotta évi tisztújító közgyűlését a „Bárány“ fogadóban a járási főszbiró, mint első fokú iparhatóság jelenlétében. A választás eredménye következő: Elnök lett Opanszky István. Pénztárosok Kántor Soma. Jegyző Osztrónczki János. Ügyész Dr. Salacz Oszkár. Segédjegyző Vitális Pál. Számvéveők ifj. Marsall János, Laukó Soma, Popják György. Elöljárósági tagok: Grósz Lambert, Demcsák János, Darida Mihály, Frieska János (timár) Janurik András, Landisz György, Süveges Pál, Kornidesz János, Laurik István, Petrás György, Babák Márton, Millán János, Misik János, Sörös Károly, Blank Antal, Baginyi Pál, Oszterland József, Liska Pál, Glószik János, Demeter István, Apszolon József, Kutések János, Grecsák György.

— **Sok az eskimó, kevés a fóka.** Örökös a panasz, hogy Szarvason pangásnak indult a társadalmi élet. Közéletünk borongós egyhangúságába alig vet fényt egy-egy jótékony célú hangverseny vagy színi előadás. No ezen vád alól alaposan kitalasztta magát az idei rövid farsang alatt közönségünk. Karneval hercegnek kérés-életü birodalmában oly sürűn követték egymást a mulatni vágyás jelzőkövei — a sok mindenféle című és célú dinom-dánom, hogy egy szombat sem maradt ment a vigalomtól, sőt a szarvasi dalárdával, ezzel a másodvirágzásnak indult testülettel megesezt az a furcsa eset, hogy már neki nem jutott „szombat“ farsangi jókedvények lecsapolására. Elhatározták ugyan daláraink, hogy húshagyó kedden családias jellegű közvacsorát rendeznek, de a kaszinó élolmes vigalmi bizottsága a vigadozásra rendelt időszak ez utolsó napját is lefoglalta, s így a dalárdai mulatság kiszorult a farsangból. Az érdeklődő pártoló tagok megnyugtatóra jelezzük, hogy az elnapolt estély husvét utáni első vasárnapon meg fogják tartatni.

— **Szikviz-gyár Öcsödön.** Petry József gyógyszerész folyékony szénsavval működő szikviz-gyárat állított be. Gyártmányát Buzsók János és Zih, Géza kereskedők

üzletébe árulják. 1/2 literes üveg ára 3 kr. Ez a második szikviz-gyár Öcsödön.

— **A községi közlekedési uti mérnöki állások szervezése** — mint különben előrelátható is volt — nagy szálla a községek szemében és azok egymá-után adják be a kontemplált szervezet elleni felelőbeszűket. Legutóbb Szent-András községe lépett a felelőbeszűk sorába.

— **Iparhatósági megbízottak.** A járási főszbiró a f. évre következő iparhatósági tagokat bizta meg a törvényszabta ellenőrzés gyakorlásával: Ipariskolák látogatására kiküldte Kosik János, Brauner György, Molitorisz András és Sárkány János, — az ipartestületi lajstromok vizsgálatára: Elefánt János, Pritz János, Kriska György, Palkó András, — műhelyek látogatására: Freska János, Grexa Pál, Gaál András, Pribelszky Pál, Boros Pál, Fischer Gyula, Dankó Pál, Klimaj Pál, — gyárak vizsgálatára: Józsa József, Schloszer János, Banyász János és Pribelszky István, ip. hat. tagokat.

— **Kéménytűz** támadt f. hó 1. éjjel 12 órakor a „Parkas“ vendéglőben. Hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt, az az örökké éber Zelenakunknak köszönhető, ki ez idő tájt véletlenül a vendéglőben időzött s a tüzet ideje korán eloltotta.

— **Felakasztotta magát.** Tóth Istvánné, szarvasi iparosnő, — február 3-án — mint mondják — elmezavarban felakasztotta magát. Nem lehetetlen azonban, hogy közelebről elhalt rajongásig szerzett gyermeke utáni bánkodás birta a végzetes cselekmény elkövetésére.

— **Tűz.** Febr. 3-án d. u. 1—2 óra között kigyuladt Galát Jánosnak IV. tizedbeli háza, s bár a borongós ködös időben a toronyban későn vették észre, tűzoltóink a vészjelző trombitaszó által figyelmeztetve a tűz színhelyére siettek, sikerült azt lokalizálni, s még a tetőnek is felét megmenteni.

— **Táncvigalom.** Az öcsödi polg. kör f. é. febr. 12-én saját házában, az egyetlen könyvtára javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj: személyenként 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Nyulak pusztulása.** Békésmegyében — hol a jelen télen, csupán az uradalmi körvadászokat számítva, az erdészeti statisztika szerint — 18,600 nyulat lőttek. — egy kiméletlenebb vadász: a roppant szigorú tél, a nyulak teljes kipusztításával fenyeget. Éhség, hó és hideg miatt hullanak el a szegény állatok oly mértékben, hogy már nagyobb uradalmak a még meglevő állatoknak hálókka való összefogdosását kezdték meg, ne hogy teljesen kiveszzenek. Persze a szegény tanyai lakosságnak van e dögölt nyulak után haszna, mert ők szedik össze és eszik meg jó étvágygyal és jó egészséggel az elhullott fagyos nyulakat.

— **Öcsödön** a lemondott községi gazda és egy esküdt helyére megválasztattak — gazdának: Oskó Imre, esküdtnek: dr. Dezső S. Imre.

— **Köhögés, rekedtség és nyálkásodásnál** melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Egger díjjutalmazott mellspasztilláit. Kaphatók eredeti dobozokban 25 és

50 krért minden gyógyszerárban, valamint Egger A. fia gyógyszerkülönlegességi gyárában Bécs Nussdorf.

— **Egész selyem mintázott Fou-lardokat** (mintegy 450 különböző faiban), méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín- és árnyalatban) postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (c-ász. kir. udvari szállító) **selyemgyár Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svájcba színezett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Beniczkyné a „Magyar Hirlapnak“.** A Magyar Hirlapnak megjelenése első napjától kezdve folyton az volt törekvése, hogy mindig újat, érdekesebbet, becsesebbet nyújtson közönségének, ezzel hálálva meg páratlan támogatását. Mindenre kiterjedő figyelme, amit legutóbb is megmutatott, mikor a tanárokat, a tisztviselőket súlyos sérelem fenyegette, amely ügyet azonban a Magyar Hirlap erélyes felszólalása következtében remélhetőleg az érdekeltek megelégedésére fogják elintézni.

A Magyar Hirlap közölte a difteritiszpusztításáról a megyei főorvosoknak a Magyar Hirlaphoz intézett jelentéseit, amely közlemény általános feltűnést keltett. Hieronimy belügyminiszter a Magyar Hirlapra való hivatkozással erélyes intézkedéseket is tesz. De a Magyar Hirlap a közügyek éber figyelemmel kísérése mellett irodalmi meglepetésről is gondoskodik olvasói részére, e hónapban a Magyar Hirlap Beniczkyné-Bajza Lenkének, az egész országban nagy népszerűségnek örvendő kiváló írónőnek, egy nagyérdékű regényét kezdte közölni, mely tárgyával és meséjénél fogva általános feltűnést kelt. A regény címe:

Átültetett virág.

Könyvalakban jelenik meg, úgy, hogy befejeztével a Magyar Hirlap olvasói ismét egy értékes, két kötetes regény birtokában lesznek. Beniczkyné regényén kívül még egy nagyérdékű regény közlése indul meg ugyanakkor. A Magyar Hirlap előfizetési ára egy hónapra 1 frt 20 kr. két hónapra 2 frt 40 kr. három hónapra 3 frt 50 kr. félévre 7 frt. és egész évre 14 forint.

Ujjonnan belépő előfizetőknek díjtalanul és portómentesen küldik meg a Magyar Hirlap regénykötetét, mely a lapban megjelent két érdekes regényt: Zola Emil „Jaques Damour“-ját és a Mandarin professzort tartalmazza.

Az irodalom legavatottabb művelői az irodalmi színvonalon álló lapok köré tömörülnek rendszeresen, s az olvasó közönség kellő érzékkel bír arra nézve, hogy az ily lapokat felkoregse, melyekben a szép, jó és igaz eszméit a legavatottabb írók tollal hirdetik. Ily lap hazánkban csak igen kevés van s e kevés között kiemelkedik a „Képes Családi Lapok“, a mely a magyar olvasó közönség valóságos házi barátjává lett. De nem is csoda, mert minden száma érdekesnél érdekesebb műveket nyújt az olvasóinak. A lap most megjelent 6-ik számában találjuk Beniczkyné Bajza Lenke regényének folytatását, Rudnyánszky Gyulának igazi költői emelkedettséggel írott költeményét, Romhányi Sándor lendületes szép rajzát, P. Csorba Ákos útleírását. Herke Mihály költeményét, Diószeghy Mór humorizmusát, Dr Sándorfy orvosi cikkét s Harmath Lúza szép beszélyét. Ezek mellett arórságok s a hét tükre szokott kedélyességgel van megírva. Az illusztrációk most is változtatottak, mint minden számban. A legmelegebben ajánljuk e lapot olvasóink figyelmébe. Ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő: **Varga József.**

Kiadó-tulajdonos: **Sámuel A.**

HIRDETÉSEK.

SIREMLÉK GYARI RAKTAR.

Schwartz Zakariás és társa

S Z A R V A S.

Van szerencsénk t. közönség becses tudomására hozni, miszerint helyben a főpiactéren özv. Pollákné-féle házban egy

gazdagon felszerelt

Sirkőgyári raktárat

nyitottunk,

hol módjában lesz mindenkinek az ő szeretett halottjai számára itthon megválasztani és megrendelni a sírkövet, melyet eddig csak távol városokból, esetleg Budapestről lehetett csak beszerezni.

Nem mondjuk hogy külföldi gyárakkal vagyunk összeköttetésben korántsem, hanem igen is, kölföldről szerezzük be a nyers köveket és ezeket itthon feldolgozva, a csak képzelhető jutányos árakban árusítjuk, így tehát ki-ki előre meg lehet nyugtatva, hogy raktárunkon levő sírköveink magyar izlés szerint vannak készítve és hogy azokat jutányosabban adhatjuk, mint más városok, vagy éppen Budapest kereskedői is, kik ezt nem saját maguk gyártják, mint mi.

A sírkövek felállítását a temetőben kezesség mellett magunkra vállaljuk, ép úgy elvállaljuk a temetőben lévő sírköveknek megújítását legjutányosabb árak mellett.

Szívesen látunk mindenkit üzletünk helyiségeiben, de ép oly szívesen meglátogatjuk az illetőket lakásai-
kon is, kik eziránt bennünket megkeresnek, esetleg felvilágosítással és rajzokkal szolgálunk.

Készítünk bármely köfajkból hasonló formákra, mint azt esetleg megrendelőink óhajtják.

Maradtunk magunkat kegyes pártfogásába ajánlva tisztelettel

Schwartz Zakariás és Társa

siremlékgyári raktára

S Z A R V A S. (főpiactér.)

Minden kiáltitáson legmagasabb kitüntetéseket nyert

GRÓF

ESZTERHÁZY COGNAC

mely tiszta borból készül és ezért a közönség legkedveltebb itala,

MINDENÜTT KAPHATÓ

30—6

Központi-iroda: Budapesten külső váczi-ut 23.

Eladó ház.

Terray László Beliczey főutczán lévő háza előnyös feltételek mellett eladó, bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos.

Máriazei Gyomorceppék

megszerint hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és napizer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bizos lehellet, felfújtás, savanyu felbőflégés, hasmenés, gyomórés és felsteges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgöres, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származó, gyomortülfelheésnél ételkölcsel és italokkal, gillszák, májbajok és lámorriatá nál.

L. Brady

Enlített bajknál a *Mariazei gyomorceppék* ávek ott künöknök bizonyult h, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 10 kr., nagy üveg á a 70 kr.

Magyarországi foraktár:

Férőss József gyógyszerháza

Budapest, Király utca 12 sz.

A verőnyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly ceppeket tessék elvétel, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Vadonliságit bizonyítom”.

A *Mariazei gyomorceppék* valódián kaphatók.

Szarvason: Bugyis Andor gyógyszerháza
Kunszentmártonban: Szilárdfi Károly, és Remetey Dezső gyógyszerháza. 43—8

CEAK

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel biztos lehet hogy nem kapot értéktelen utánzást

„Pain-Expeller

„horgonnyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csusz; hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagzuggatás és meghüések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalomak enyhítésére. Minden üveg a gyárjeggyel

a „HORGONNYAL”

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő háziszor majdnem minden gyógyszerháza 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

AZ

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT

B u d a p e s t e n

1. A mezőgazdasághoz egyáltalában szükséges összes saját hazai gyártmányu, elismert kitűnő gépeit és talajmivelő eszközeit ajánlja.
2. Minden a gazdasági gépszakmába vágó felvilágosítással és tanácsal szívesen és díjmentesen szolgál.
3. Az összes gyártmányait magában foglaló képes árjegyzékét kívánatra készséggel megküldi.
4. A gyártelep Budspeten, külső váczi-ut 7. szám alatt van és annak megtekintése érdeklődőknek készséggel megengedettik.

Levél-czim

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT

Budapesten, külső váczi-ut 7.

legolcsóbb könyvnyomda

A „SZARVAS és VIDEKE” KÖNYVNYOMDAJA

SZARVASON.

AJÁNLKOZIK
mindennemű és alakú
nyomtatványok elkészítésére:

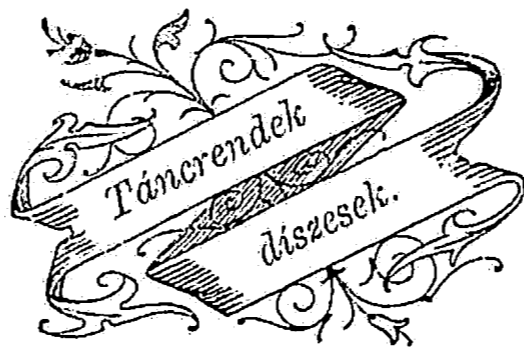
FÓLYÓ IRATOK,
Könyvek,
ZÁRMÉRLEGEK,
Körlevelek,
Kereskedői
nyomtatványok.

LEVÉLPAPIROK
és
BORITÉKOK
czégnomással,
Jegyzékek,
CZIMKÉK,

Névjegyek

közönséges — — — 50 lertől
aranysegélyű — — — 1 frtól
fölfele 100 darab.

Báli- és Esketési MEGNYVÓN.

Diszokmányok,

Szalag-aranyozás.

Arjegyzékek,
Étlapok.

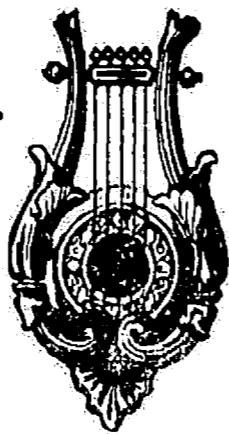
Keresztelői

és
Eljegyzési kártyák
izléses kivitelben.

Raktáron:
ÜGYVÉDI
NYOMTATVÁNYOK,
Kötelezvények,
ADÓINTÓ
CZÉDULÁK.

Továbbá:
Mindennemű
bárcák,
Betéti és üzleti
könyvecskék,
Körözvények,
Keresztlevelek,
Halotti jelentések,
jutányos árban.

Tudományos

és zeneművek.

FÜZETEK.

Gyászjelentések

Gyászsegélyű

NÉVJEGYEK.

ALAPSZABÁLYOK.
Vonalozott üzleti
KÖNYVEK,
Áru- és kö-
zönséges
SZÁMLÁK
Falragaszok,
Táblázatos munkák,
**Egyházi és pénz-
intézeti munkák.**

Szóval minden
könyvnyomdai uton
előállítható munkákra
megrendelések
pontosan és jutá-
nyosan fogantosit-
tatnak.

A „SZARVAS és VIDEKE”

KÖNYVNYOMDAJA és HIRLAPKIADÓHIVATALA

(Városház és nagytemplom-utca sarkán)

Előfizetéseket elfogad → hirdetések, valamint nyilttéri
közleményeket a legjutányosabban számít fel.